

Det kongelige Energidepartement

Postboks 8148

0033 Oslo

Saksbehandler: Birgitte Ramm

+47 40074958

birgitte.ramm@statnett.no

Høringssvar fra Statnett om endringer i forskrift i nettregulering og energimarkedet (NEM) om plikt til å holde av kapasitet

Vi viser til Energidepartementets høringsdokument "Høring av endringer i forskrift i nettregulering og energimarkedet (NEM) om plikt til å holde av kapasitet" med høringsfrist 14.april. Energidepartementet foreslår at nettselskapene skal holde av kapasitet i regionalnettet og transmisjonsnettet til uttakskunder med et samlet forbruk under gitte terskelverdier. Statnett er positiv til endringen, og støtterplikten til å holde av kapasitet til forbruk under gitte terskelverdier. Vi støtter foreslåtte terskelverdi på 5 MW og forventet årlig forbruk på 20 GWh. Terskelverdien er den samme som Statnett praktiserer som "vanlig forbruk" i dag. Statnett har imidlertid noen kommentarer til implementering og oppfølging av grensen på 5 MW/20 GWh.

- Implementeringen krever gode forbruksprognoser og at Statnett og andre nettselskaper samarbeider om disse prognosene.
- Statnett mener det må forskriftsfestet at vi skal få tilgang til informasjon om tilknytningssaker under 5 MW hos andre nettselskaper.
- Statnett må for enkelte kritiske områder ha mulighet til å sette strengere krav enn foreslåtte terskelverdi.
- Statnett støtter at nødvendig samfunnsfunksjoner og infrastruktur, herunder Forsvaret og forsvarsindustrien prioriteres. Dersom vi skal prioritere eller holde av ekstra kapasitet til dette formålet, må dette klargjøres i regelverket snarest.

Statnett har gode erfaringer med å holde av kapasitet til forbruk under 5 MW og 20 GWh

Statnett endret definisjonen for vanlig strømforbruk fra 1 MW til å gjelde forbruk opptil 5 MW og 20 GWh den 1.12.2023¹. Vi informerte NVE og RME om videre håndtering av vanlig forbruk den 30.11.2023. Begrunnelsen for den nye grensen var at den utnytter ledig kapasitet i nettet og sikrer prioritet for vanlige strømkunder, offentlig virksomhet og mindre næringsvirksomhet. I tillegg skulle endringen gi raskere tilknytning til sluttbrukere og frigjøre tid og administrativt arbeid hos nettselskapene. Statnett har gode erfaringer med ordningen, og mener den har fungert etter hensikten. Flere kunder mellom 1-5 MW, hvor det er tilgjengelig kapasitet i regionalnettet, har kunnet knytte seg til nettet uten avklaringer med Statnett.

¹ [Statnett frigir nettkapasitet til vanlig strømforbruk | Statnett](#)

Implementering av forbruksgrensen krever gode forbruksprognoser

Forskriftskravet gir Statnett plikt til å holde av tilstrekkelig kapasitet til forbruk under 5 MW og 20 GWh. Statnett må ha det faglige ansvaret for å holde av tilstrekkelig kapasitet, samtidig som vi utnytter nettet godt og ikke holder av for mye der det kan hindre nettilgang for nye kunder. I dagens praksis "overbooker" vi nettet noe, der vi mener det er innenfor akseptabel risiko. For å sette av tilstrekkelig kapasitet er Statnett avhengig av gode forbruksprognoser. Statnett utarbeider forbruksprognoser etter behov, basert på SSB-data, elhubdata og informasjon fra andre nettselskaper.

Statnett må ha informasjon om tilknytningssaker under 5 MW i regionalnettet

Fra Statnett innførte endringen den 1.12.2023 er det ingen oppdatert informasjon om tilknytningssaker under 5 MW inn i Statnetts tilknytningsdatabase, digital kundereise. For å sikre gode forbruksprognoser, og at vi holder av rett kapasitet, er Statnett avhengig av tilgjengelig informasjon fra andre nettselskaper om tilknytningssaker under den gitte terskelverdien på 5 MW i transmisjonsnettet. De regionale nettselskapene har fortsatt behandling av tilknytningssaker mellom 1 og 5 MW i sitt nett, og har oversikt over disse sakene i sine systemer. Vi forventer at denne informasjonen på sikt vil bli tilgjengelig for Statnett digitalt, via nettselskapenes felles innrapporteringssystem, Elbits, og at dette vil dekke vårt behov. Statnett opplever generelt at det er godt samarbeid mellom nettselskapene rundt dette, men vi har per i dag ingen garanti for at alle nettselskapene vil gi oss den nødvendige informasjonen. Fordi det er spesielt viktig at vi har tilgang til denne informasjonen, foreslår vi at det også forskriftsfestes at Statnett skal ha tilgang til informasjon om tilknytningssaker under den gitte terskelverdien 5 MW i regionalnettet og distribusjonsnettet.

Statnett må for enkelte kritiske områder ha mulighet til å sette strengere krav enn foreslåtte terskelverdi

I enkelte områder eller under enkelte transformatorer i transmisjonsnettet kan det oppstå særlig driftskritiske situasjoner. Det vil da ikke være hensiktsmessig å tillate tilknytning av nye forbrukskunder under 5 MW før det er gjennomført tiltak. Statnett vil da ikke kunne overholde plikten om å holde av kapasitet til uttak under terskelverdien på 5 MW i dagens nett, og vi vil sette ned den foreslåtte terskelverdien fra 5 MW til en lavere grense, fram til det er forsvarlig med en grense på 5 MW. Vi vil for disse områdene gjøre egne driftsmessig forsvarlig vurderinger av transmisjonsnettet også for nytt forbruk under 5 MW. Dette har vi per i dag gjort under Kolsvik, Stord og under 9 transformatorstasjoner i Sørnettet i Lofoten og Vesterålen. Statnett vurderer at vi fortsatt vil ha denne muligheten med ny foreslått forskrift.

En prioritering av nødvendige samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur, må klargjøres.

Høringsnotatet beskriver at det er satt ned en arbeidsgruppe fra Energidepartementet, Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet for å se på hvordan nødvendige samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur, herunder Forsvaret og forsvarsindustrien, skal prioriteres når det når det gjelder nettilknytning. Statnett støtter at prioriteringen av denne typen forbruk må klargjøres. Høringen sier at dette gjelder forbruk over den gitte terskelverdien, og ikke skal regnes som vanlig forbruk.

For nettilknytning til kritisk infrastruktur over 5 MW har Statnett per i dag ingen mulighet til å prioritere denne typen forbruk foran annet forbruk som står i tilknytningskø. Nytt forbruk tildeles fortløpende i henhold til

modenhetsprinsipper og dato søkt om tilknytning. Føringer om hvorvidt denne typen forbruk skal prioriteres foran i køen, bør tydeliggjøres og komme raskt, da Statnett reserverer kapasitet i transmisjonsnettet fortløpende.

For nettilknytning til kritisk infrastruktur under 5 MW må Statnett få tilstrekkelig informasjon om forventet behov til å ivareta dette, på lik linje som annet forbruk under 5 MW. Statnett kan da hensynta dette behovet når vi beslutter hvor mye vanlig forbruk vi skal reservere for, og hvor stor risiko vi kan ta for reservasjon av nytt forbruk. Dersom myndighetene mener vi skal holde av ekstra kapasitet til denne typen forbruk i enkelte områder, må dette klargjøres.

Med vennlig hilsen



Gunnar Løvås, konserndirektør Kraftsystem&Marked